

Årsplaner for 4. klasse, Viby Friskole, 2023/24

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Dansk

Lærer: Jeanette Stegmann Schmidt

Klasse: 4. klasse

Generelt om faget

Dansk i 4. klasse skal lede hen mod følgende kompetencemål:

- Læsning: Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden.
- Fremstilling: Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer.
- Fortolkning: Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.
- Kommunikation: Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer.

Vi tager udgangspunkt i 8 overordnede forløb, og deri indgår 2 (3) tværfaglige forløb i løbet af skoleåret: 1 med billedkunst (for halvdelen af klassen), 1 med natur/teknik og 1 med matematik.

Læsetræning vil foregå hele året, hvor eleverne opfordres til at læse minimum 20 minutter hver eneste dag udenfor skoletiden. I tilknytning hertil har vi læselogs og forskellige "Rejser i...", som pryder vores klasselokale, så eleven selv kan se, hvor meget der er læst.

Stavning og grammatik vil indgå i alle forløb, hvor der tages udgangspunkt i principperne om kontekstualiseret grammatik, der drejer sig om at sprog altid foregår i en kontekst og skabes sammen med andre, hvilket også er sådan, at undervisningen skal foregå.

Sammenhængende skrift og 10-finger systemet på tastatur vil sideløbende med forløbene blive trænet igennem skoleåret.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 32 – 33	<p>Læsning: Finde tekst</p> <p>Fremstilling: Forberedelse</p> <p>Kommunikation: Dialog</p>	<p>"Sætte os op til succes"</p> <p>Eleverne skal i dette forløb præsenteres for rammer og rutiner for undervisningen det kommende år. Derudover skal de arbejde med en præsentation af De 24 styrker fra den positive psykologi samt arbejde med deres egne topstyrker, som vil være et tilbagevendende fokuspunkt hele året.</p> <p>Eleven kan søge på internettet efter relevante oplysninger og bruge sin kritiske sans.</p> <p>Eleven kan følge en proces for fremstilling af egen tekst.</p> <p>Eleven kan deltage i fremlæggelser ved at lytte aktivt og stille spørgsmål.</p>	<p>Planche med hver af de 24 styrker skal hænge i klassen.</p> <p>Dialog undervejs i processen</p>

--	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 34 – 40	 Læsning: Forberedelse Læsning: Sprogforståelse Fremstilling: Fremstilling Fortolkning: Oplevelse og indlevelse	<p>"H.C. Andersen – En forfatter til alle tider"</p> <p>Eleverne skal stifte bekendtskab med H.C. Andersen som både forfatter og menneske. Eleverne vil lære ham bedre at kende, og derefter vil de kunne fortolke og dramatisere udvalgte tekster. Derudover skal de lære, hvad han mente om at skrive, så de kan overføre det til egne skriveprocesser.</p> <p>Eleven kan formulere formål med sin læsning.</p> <p>Eleven kan benytte sin forforståelse, når der læses og ved, hvordan man slår ord op.</p> <p>Eleven kan skrive en beskrivende og berettende tekst i et multimodalt format.</p> <p>Eleven kan udtrykke sin fortolkning af teksten via oplæsning og tegning.</p>	<p>Dialog undervejs i processen.</p> <p>Fremstilling af multimodal præsentation af H.C. Andersens liv og forfatterskab.</p> <p>Dramatiseringer af udvalgte tekster.</p>

	Fortolkning: Undersøgelse	Eleven kan udarbejde en personkarakteristik med fokus på personens indre.	
	Fortolkning: Perspektivering	Eleven ved nok om forfatteren til at kunne finde særlige kendetegn ved teksterne.	
	Kommunikation: Krop og drama	Eleven kan i samarbejde med andre dramatisere en udvalgt tekst.	

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 43 – 46	 Læsning: Tekstforståelse Fremstilling: Respons	 "Skønhed og humor" Eleverne skal møde det smukke udtryk i sprog og billeder i bogen og filmen "Linea i malerens have" samt det humørfyldte og knapt så stuerene i bogen "Møgmis". Der vil blive lagt særligt vægt på det sproglige udtryk, og eleverne skal i den forbindelse arbejde med deres eget sprog og udtryk i forskellige kontekster og med forskellige formål. Eleven kan bruge forskellige strategier for at forstå den læste tekst. Eleven kan give feedback på andres tekster i forhold til den valgte genre og formålet med teksten.	 Dialog undervejs i processen Fremstilling af mindre tekster – herunder tegneserie, novelle, filmsekvens samt genbesøg af disse i forhold til sprog og udtryk.

	Fortolkning: Fortolkning	Eleven kan bevæge sig fra en udtryksform til en anden i forbindelse med tolkning af en tekst.	
--	--------------------------	---	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 47 - 51	Læsning: Sammenhæng Fortolkning: Vurdering	"Kærlighed er fundamentet" Eleverne skal møde billedbogen "Brøl, min bror", hvor vi skal arbejde med personernes menneskelighed og billedbogen som genre. Derudover vil der blive tværfagligt forløb med kristendom i denne periode omkring højtiden jul. Eleven kan tegne forskellige nedslag fra bogen samt tegne bogens forløb. Eleven ved, hvad der er godt og mindre godt i en tekst og kan selv tage stilling til det.	Dialog undervejs i processen.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 1 - 4	Fremstilling: Håndskrift og layout Fremstilling: Præsentation og evaluering	"A Blast From The Past" (Tværfagligt forløb med natur/teknik) Eleverne skal i dette forløb have om dinosaurer i et tværfagligt med natur/teknik, hvor der i dansk vil blive lagt vægt på faglitteratur – både læsning af dette, men også egen fremstilling af faglitteratur. Eleven kan skrive sin egen fagbog på pc. Eleven kan deltage i evaluering af sit eget og andres produkter.	Dialog undervejs i processen. Egen fagbog.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 5 - 15	 Læsning: Finde tekst Læsning: Forberedelse	<p style="text-align: center;">"OLK – En perle i sproget" (Afslutningsvist tværfagligt forløb med matematik)</p> <p>Eleverne skal stifte bekendtskab med Ole Lund Kirkegaard som både forfatter og menneske. Eleverne vil lære ham bedre at kende, og vi vil især have fokus på forfatterens evne til at bruge sproget på en anden måde, end man var vant til dengang. I dette forløb skal eleverne være kreative, og der bliver også (til sidst i forløbet) tale om et tværfagligt forløb med matematik, hvor klassen selv skal skabe deres eget tivoli – bl.a. med karaktererne fra forfatterens mange værker.</p> <p>Eleven kan søge på internettet efter relevante oplysninger og bruge sin kritiske sans.</p> <p>Eleven kan formulere formål med sin læsning.</p>	Dialog undervejs i processen. Elevfernisering for forældrene.

	Fremstilling: Forberedelse	Eleven kan følge en proces for fremstilling af egen tekst.	
	Fremstilling: Fremstilling	Eleven kan skrive en beskrivende og berettende tekst i et multimodalt format.	
	Fortolkning: Undersøgelse	Eleven kan udarbejde en personkarakteristik med fokus på personens indre.	
	Fortolkning: Perspektivering	Eleven ved nok om forfatteren til at kunne finde særlige kendetegn ved teksterne.	
	Kommunikation: Dialog	Eleven kan deltage i fremlæggelser ved at lytte aktivt og stille spørgsmål.	

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 16 - 19	Kommunikation: Sprog og kultur	<p>"Lyt, tal og forstå nabosprog"</p> <p>Eleverne vil stifte bekendtskab med forskelle og ligheder mellem henholdsvis dansk, norsk og svensk gennem materialet "Norden i skolen". De skulle også gerne både kunne læse og forstå enkle udgaver af norsk og svensk efter forløbet.</p> <p>Eleven kan læse og forstå norsk og svensk i enkle udgaver.</p>	Dialog undervejs i processen.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 20 - 26	 Kommunikation: It og kommunikation	 "what to do on the interweb" I forløbet skal eleverne arbejde med deres egen bevidsthed om, hvordan deres digitale adfærd har konsekvenser – både i nutiden, men også i fremtiden. Vi vil tage udgangspunkt i materiale fra Red Barnet. Eleven ved, hvordan man kan agere sikkert og forsvarligt på internettet.	 Dialog undervejs i processen.

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Engelsk

Lærer: Jeanette Stegmann Schmidt

Klasse: 4. klasse

Generelt om faget

Engelsk i 4. klasse skal lede hen mod følgende kompetencemål:

- Mundtlig kommunikation – Eleven kan deltage i korte og enkle samtaler om konkrete hverdagsemner på engelsk.
- Skriftlig kommunikation – Eleven kan forstå ord og udtryk samt korte tekster om hverdagsemner på engelsk.
- Kultur og samfund – Eleven kan sammenligne børns hverdag i engelsksprogede lande med egen hverdag.

Vi tager udgangspunkt i 8 overordnede emner med indlagte uger til repetition i løbet af skoleåret. Fokus vil være på chunks, ordforråd og mod til at turde prøve. Undervisningen begynder altid med en opvarmningsleg på engelsk og afsluttes også med en leg på engelsk. Forløbet er derudover værkstedsbaseret, hvor der vil være 5 forskellige værksteder, som man skal rotere imellem i løbet af forløbet. Værkstederne vil være: Læse, skrive, lytte, spille og hæftet "Our Lives".

Grammatik vil indgå i alle forløb, hvor der tages udgangspunkt i principperne for kontekstualiseret grammatik, der drejer sig om at sprog altid foregår i en kontekst og skabes sammen med andre.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 32		<p style="text-align: center;">"Introduction"</p> <p>Dette er to introducerende lektioner til engelsk, hvor vi skal dykke ned i, hvad formålet er med faget samt kompetencemålene, som vi skal arbejde henimod i løbet af skoleåret. Derudover vil der blive fokus på, hvordan eleverne har det med engelsk i forhold til de 3 kompetenceområder samt deres egne forventninger til deres indsats i faget.</p> <p>Eleven ved, hvorfor vi skal lære engelsk, og hvad der forventes, at eleven kan, når skoleåret er slut.</p>	Dialog undervejs i processen

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 33 - 36	Mundtlig kommunikation: Samtale Skriftlig kommunikation: Skrivning	"Me, Myself & I" I dette forløb skal klassen arbejde med sig selv og sin familie og hverdag som emne. Eleven kan tale om sig selv og sin familie. Eleven kan skrive om sig selv og sin familie.	Dialog undervejs i processen. Skriftligt produkt

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 37 - 40	Mundtlig kommunikation: Lytning	"Animals" I dette forløb skal klassen arbejde med dyr Eleven kan forstå historier om dyr.	Dialog undervejs i processen

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 44 - 47	Mundtlig kommunikation: Præsentation Kultur og samfund: Tekst og medier	"Favorite Books" I dette forløb skal klassen arbejde med deres favoritbøger Eleven kan forberede og præsentere sin favoritbog for klassen. Eleven kan præsentere sin favoritbog for klassen.	Dialog undervejs i processen

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 48 - 50	<p>Mundtlig kommunikation: Sprogligt fokus</p> <p>Skriftlig kommunikation: Læsning</p> <p>Kultur og samfund: Interkulturel kontakt</p> <p>Kultur og samfund: Engelsk som adgang til verden</p>	<p>"Christmas Around The World"</p> <p>I dette forløb skal klassen arbejde med højtiden jul og hvordan man fejrer det forskelligt i verden</p> <p>Eleven kan bruge ord og sætninger på engelsk.</p> <p>Eleven kan læse, forstå og referere tekster.</p> <p>Eleven kan fortælle om sin egen måde at fejre jul på.</p> <p>Eleven kan lytte til og forstå forskellige udtaler af engelsk.</p>	Dialog undervejs i processen.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 3 - 5	Mundtlig kommunikation: Kommunikationsstrategier	"Sport & Hobbies" I dette forløb skal klassen arbejde med sport og hobbyer Eleven kan bruge forskellige strategier, når eleven støder på ukendte ord.	Dialog undervejs i processen

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 7 - 11	Skriftlig kommunikation: Sprogligt fokus	"Games" I dette forløb skal klassen arbejde med spil (digitale eller analoge). Eleven kan bøje udsagnsord i sine egne skriftlige tekster.	Dialog undervejs i processen

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 15 - 18	Mundtlig kommunikation: Sproglæringsstrategier	"School" I dette forløb skal klassen arbejde med skole – både deres egen og skole i engelsktalende lande. Eleven tør bruge sit engelsk i sin mundtlige kommunikation i klassen.	Dialog undervejs i processen

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 20 - 24	Skriftlig kommunikation: Sproglæringsstrategier	"Summer" I dette forløb skal klassen arbejde med sommer. Eleven kan omsætte vores mundtlige kommunikation om emnet i klassen til en skriftlig tekst.	Dialog undervejs i processen

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Natur og teknologi

Lærer: KM

Klasse: 4.

Generelt om faget			
Vi arbejder i høj grad eksperimentelt.			
Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 32-38	<i>Modellering</i> <i>Jorden og solsystemet</i>	Solens lys og varme Solsystemet Kendskab til planeterne Andreas Mogensens rumopsendelse Bygning af raketter	Udarbejdelse af solsystemet

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
39-47	<i>Teknologi og ressourcer</i>	Kredsløb Vi arbejder med el og bygger kredsløb	En oplyst by i miniformat

Uge 38-40+43-47: Blok: Vand og luft

Uge 41 Performanceuge

Uge 42 Efterårsferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 48-51	Naturen lokalt og globalt <i>Vand, luft og vejr</i>	Jordens kræfter	Løbende evaluering

Uge 38-40+43-47: Blok: Vand og luft

Uge 51, 52, 1: Juleferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 1-5	Fagliglæsning Formidling	Fagliglæsning Dinosaurusser	Udfærdigelse af en fagbog i bookcreator

Uge 3-5+7: Blok: Ild

Uge 6: Emneuge: Minisamfund

Uge 8: Vinterferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde®	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 7-16	Naturen lokalt	Forår og fugle	Quiz om fuglestemmer

Uge 12: Historieuge

Uge 13: Påskeferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde®	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 17-20	Mennesket Jorden Perspektivering	Masseeksperimentet Affald	Indsendelse af resultater til Masseeksperimentet

Uge 16-19: Blok: Jord

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde®	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 21-26	Naturen lokalt	Buffer Lejrskoleplanlægning Forår og sommer træer	Quiz om træer lavet af eleverne

Uge 22: Lejrskole 29.-31. maj

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Historie

Lærer: Jeanette Stegmann Schmidt

Klasse: 4. klasse

Generelt om faget

Historie i 4. klasse skal lede hen mod følgende kompetencemål:

- Kronologi og sammenhæng: Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.
- Kildearbejde: Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden.
- Historiebrug: Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie.

Vi tager udgangspunkt i 4 overordnede forløb i materialet Sigurds Danmarkshistorie. Derudover er timerne lagt som dobbeltlektioner (i modsætning til en lektion om ugen), hvilket betyder, at faget holder "pause", når der kristendom på programmet.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 33 - 36	 Kildearbejde: Historiske spor Kildearbejde: Kildeanalyse	<p>"På sporet af historien – hvordan får vi viden om fortiden?"</p> <p>I forløbet skal eleverne opnå erkendelse af, at selvom fortiden er forsvundet, så findes der metoder til at få viden om den. Der skal derfor arbejdes med kilder på flere forskellige måder og med både spor, skriftlige kilder og genstande. Eleverne skal være medskabende, aktive og på tur i lokalområdet.</p> <p>Eleven kan finde spor i lokaleområdet og bruge dem til at fortælle om den lokalhistoriske fortid.</p> <p>Eleven kan beskrive den lokalhistoriske fortid ved hjælp af Word, PowerPoint og programmer i Skoletube.</p>	Løbende dialog samt små præsentationer i klassen.

	Kildearbejde: Sprog og skriftsprog	Eleven kan læse kilder og fortælle om dem.	
--	------------------------------------	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 37 - 40		<p>"Død og begravet – hvordan mindes vi de døde?"</p> <p>I forløbet skal eleverne stifte bekendtskab med døden og ritualerne i forbindelse med disse. Hvordan de ikke har ændret sig særlig meget gennem mange tusinde år, men hvordan de kan fortælle om det samfund og den kultur, hvor man har hørt til. Udgangspunktet er meget konkret (begravelser og gravsteder), der både siger noget om nære fællesskaber som familie og religion, men som også kan sige noget om samfund og magtstrukturer.</p>	Løbende dialog samt små præsentationer i klassen.

	Kronologi og sammenhæng: Familie og fællesskaber	Eleven ved, at måden vi mindes vores døde på, fortæller noget om os selv, vores samfund og de døde. Eleven kan sammenligne fortiden med nutiden ved at undersøge gravsteder og mindesmærker.	
	Kronologi og sammenhæng: Samfund	Eleven kan fortælle om magt, mennesker og fællesskaber i fortiden ved at undersøge gravsteder og mindesmærker.	

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 43 - 46		"Helte og skurke – hvordan bliver man en helt?" Forløbet tager udgangspunkt i en række historiske personer og grupper, der både kan opfattes som helte og skurke – alt efter hvilke historiske fortællinger vi fortæller eller skaber om dem. Vi skal opdage, at historiske fortællinger om historiske personer er med til	Løbende dialog samt små præsentationer i klassen.

	<p>Historiebrug: Historiske fortællinger</p> <p>Historiebrug: Historisk bevidsthed</p>	<p>at forme andres opfattelse af dem, og vi dermed også selv er med at skabe historie.</p> <p>Eleven ved, hvad en historiske fortælling er og kender forskellige slags fortællinger.</p> <p>Eleven ved, at folk kan huskes både som helte og skurke – det kommer an på, hvilke historier vi fortæller om dem.</p>	
--	--	---	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 15 - 19		<p>"Undersøg kilderne – kan vi stole på fortiden?"</p> <p>I forløbet skal eleverne opnå viden og indsigt i, hvad vi kan bruge kilder til, og hvordan vi ikke altid kan stole på, hvordan fortiden bliver præsenteret i kilderne, fordi man kan huske forkert eller have pyntet på sandheden. Derudover skal eleverne bruge historiske scenarier i dette forløb til opnå en indsigt og identifikation, som de ellers ikke ville have kunnet opnå.</p>	Løbende dialog samt små præsentationer i klassen.

	Historiebrug: Historiske scenarier	Eleven ved, at man ikke altid kan stole på, hvad man får at vide om fortiden. Eleven kan lære noget om fortiden ved at efterligne eller lege den.	
	Historiebrug: Historisk bevidsthed	Eleven kan selv skrive historien igen, når vi fortæller om den.	

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Kristendom

Lærer: Jeanette Stegmann Schmidt

Klasse: 4. klasse

Generelt om faget

Kristendom i 4. klasse skal lede hen mod følgende kompetencemål, der skal være opfyldt efter 6. klasse:

- Livsfilosofi og etik: Eleven kan udtrykke sig nuanceret om den religiøse dimensions indhold og betydning ud fra grundlæggende tilværelsesspørgsmål og etiske principper.
- Bibelske fortællinger: Eleven kan genkende temaer fra centrale bibelske fortællinger i kulturelle udtryk.
- Kristendom: Eleven kan forklare, hvad kristendom er, og gengive hovedtræk i kristendommens historie, herunder folkekirkens betydning i Danmark.

Vi tager udgangspunkt i 5 overordnede forløb fra Folkekirkens Skoletjenester i Næstved, Roskilde, Lejre, Greve og Solrød.

Derudover er timerne lagt som dobbeltlektioner (i modsætning til en lektion om ugen), hvilket betyder, at faget holder "pause", når der er historie på programmet.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 47 - 48	Livsfilosofi og etik: Etik	<p style="text-align: center;">"Den Gyldne Regel"</p> <p>I forløbet skal eleverne udforske grundlæggende etiske principper og tilværelsesspørgsmål eksemplificeret i fabler og centrale bibelske fortællinger. Dette fører til refleksion over, hvad det vil sige at være et menneske, der dagligt skal indgå i relationer med andre mennesker.</p> <p>Eleven kender til den gyldne regel i kristendommen, og hvordan den kan ses i en hverdag.</p>	Løbende dialog i klassen samt små mundtlige og skriftlige præsentationer.

	Bibelske fortællinger: Fortælling og kultur	Eleven kan se på kunst med et bibelsk perspektiv og sammenligne med fortællingen.	
	Kristendom: Kristne grundbegreber	Eleven kan tale om De 10 bud og deres betydning.	

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 49 - 51	<p>Livsfilosofi og etik: Livsfilosofi</p> <p>Kristendom: Kristne udtryk</p>	<p>"Der er længe, længe til..." (Tværfagligt forløb med dansk)</p> <p>I forløbet skal eleverne arbejde med gavens og opgavens betydning for hverdagen. Derudover skal der arbejdes med begrebet at kunne vente på noget samt viden om julen som højtid i kristendommen.</p> <p>Eleven kan kommunikere om at vente på noget i livet samt opgavens og gavens forskellige betydninger for ens tilværelse.</p> <p>Eleven ved, hvad jul og advent er for en højtid, og hvordan den kommer til udtryk i en dansk sammenhæng</p>	Løbende dialog i klassen samt små mundtlige og skriftlige præsentationer.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 2 - 5	Bibelske fortællinger: Bibelen Bibelske fortællinger: Fortælling og livstydning	"Hvælvingens Hemmeligheder" I forløbet skal eleverne lære om bibelens fortællinger med udgangspunkt i kirkernes kalkmalerier. Eleven kan forklare, hvad forskellen er på Det Gamle og Det Nye Testamente. Eleven kan fortolke centrale bibelske fortællinger.	Løbende dialog i klassen samt små mundtlige og skriftlige præsentationer.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 7 - 11	Livsfilosofi og etik: Trosvalg og tilværelsestyding Livsfilosofi og etik: Sprog og skriftsprog	<p style="text-align: center;">"Tro, Håb og Træer"</p> <p>I forløbet skal eleverne lære om træer i kristendommen og den nordiske mytologi samt dens betydning for folks opfattelse af livet.</p> <p>Eleven kender til særlige træer i kristendommen og den nordiske mytologi, og hvordan dette kan have indflydelse på folks opfattelse af livet.</p> <p>Eleven kan læse om træer i kristendommen og den nordiske mytologi og efterfølgende præsentere det for andre.</p>	Løbende dialog i klassen samt små mundtlige og skriftlige præsentationer.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 20 - 26	Kristendom: Kristendommens historie	<p>"Gyldne Legender – om drager, riddere og ristede rumper"</p> <p>I forløbet skal eleverne arbejde med de helgener, der har sat præg på Roskilde by. Eleverne skal arbejde med de helgener, der har kirker viet til dem i Roskilde, fordi de blev bygget før Reformationen.</p> <p>Eleverne kender til helgener fra den katolske kirke, der har haft betydning for og stadig sætter fysisk præg på kirken i dag.</p>	Løbende dialog i klassen samt små mundtlige og skriftlige præsentationer.

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Musik

Lærer: Carina Pedersen

Klasse: 4. klasse

OBS! Husk at hente denne skabelon ned på din egen computer, inden du skriver i den :)

Generelt om faget			
I musik lære man, hvordan man begår sig i musiklokalet. Man får kendskab til mange forskellige instrumenter. Akustiske og elektriske. Eleverne lærer hvordan man spiller enkelte melodier på tangentinstrumenter, og rytmer på forskellige slagtøj. Vi skal lytte til hinanden og spille sammen som en enhed. I musik kan man ikke være egoistisk, så lyder det ikke godt.			
Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"

Uge 32-35	Musikudøvelse (spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (improvisation, arrangement) Musikforståelse (analyse)	Eleverne skal spille et sammenspilsarrangement af sangen <i>Shutgun</i> af George Ezra. Her kan alle være med på instrumenter, uanset niveau.	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan spille instrumenter Eleven kan synge i mikrofon
-----------	--	---	---

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 36-38	Musikforståelse (musikhistorie, musikoplevelse, musikkens funktion, analyse)	I dette forløb får eleverne en overordnet indledning til emnet musikhistorie.	Eleverne får viden om musikhistorie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 39-41	Musikforståelse (musikhistorie, musikoplevelse, musikkens funktion og analyse)	Eleverne bliver præsenteret for Elvis – The King Of Rock 'N' Roll. Han har sat et kæmpe præg på musikhistorien.	Eleverne får kendskab til ny musik

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal

Uge 42-44	Musikalskudøvelse (spil) Musikalsk skaben (improvisation)	Vi skal have en kort forløb om rytmer og slagtøj. Eleverne skal lære et samba-groove som kan spilles til flere forskellige ting.	Eleverne kan spille på slagtøj Eleverne kan holde takten og tempo
-----------	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerig - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 45-50	Musikudøvelse (spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (improvisation, arrangement) Musikforståelse (analyse)	Vi spiller julesange og får øvet dette års tema sang til julekalenderen	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan synge i mikrofon

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 1-6	Musikforståelse (musikhistorie, musikoplevelse, musikkens funktion, analyse)	Eleverne skal igennem et musikforløb omkring genrerne disko.	Eleven har viden om forskellige musikgenre

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal

Uge 7	Musikudøvelse (sangteknik, spil) Musikalsk skaben (improvisation, arrangement)	Vi skal lave et fire-stemmig talekorskanon. Her skal der både bruges stemmen og spilles rytmer.	Eleven kan spille sammen med andre
-------	---	--	------------------------------------

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 8-11	Musikudøvelse (spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (improvisation, arrangement) Musikforståelse (analyse)	Eleverne skal spille et selvvalgt sammenspilsnummer.	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan synge i mikrofon

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 12-16	Musikudøvelse (spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (improvisation, arrangement) Musikforståelse (analyse)	Vi skal lave et 2-stemmigt arrangement af nummeret <i>Nangijala</i> Af Rasmus Seebach.	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan synge i mikrofon

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal

Uge 17-25	Musikudøvelse (spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (improvisation, arrangement) Musikforståelse (analyse)	Vi skal starte på de sange i ønsker at spille til musikfestivalen og få valgt de to ud der skal optrædes med	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan synge i mikrofon
-----------	--	--	---

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Idræt

Lærer: Thomas Meldgaard Kristensen og Kamilla Manniche

Klasse: 4. og 5.

Generelt om faget

Idræt er et aktivt fag, hvor det forventes at alle har idrætstøj med og deltager aktivt. Vi klæder om og går i bad efter hver idrætstime – også selvom vi måske ikke synes vi har svedt.

Fra sommer til efterårsferien foregår undervisningen udendørs på skolens område, også når det regner.

Fra efterårsferien til påskeferien foregår undervisningen i Dåstruphallen.

Fra påskeferien til sommerferien foregår undervisningen igen udendørs på skolens område.

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
Tidspunkt	Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	- hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"

Uge 33-40	<p>Alsidig idrætsudøvelse Løb, spring og kast</p> <p>Idrætskultur og relationer Samarbejde og ansvar</p>	<p>Igennem alsidige kaste-, løbe- og springeaktiviteter udvides kropsforståelsen.</p> <p>Vi kommer både omkring atletik og boldspil.</p>	Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter
-----------	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 43-50	<p>Alsidig idrætsudøvelse Boldbasis og boldspil</p> <p>Idrætskultur og relationer Samarbejde og ansvar Normer og værdier Idrætten i samfundet Normer og værdier</p>	<p>Forskellige spil skal introduceres og trænes. Bl.a.: Netbold Badminton Kidsvolley</p> <p>Eleverne skal være med til at skabe deres eget spil ud fra "spilhjulet"</p>	<p>Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter</p> <p>Vi vurderer kvaliteten i og omkring arbejdet med elevernes egne spil.</p>

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 1-7	Alsidig idrætsudøvelse Dans og udtryk	Dans og bevægelse Carpoeira Kamp og leg Grænser	Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal

Uge 9-13	<p>Alsidig idrætsudøvelse Redskabsaktiviteter Kropsbasis</p> <p>Idrætskultur og relationer Samarbejde og ansvar</p>	<p>Her arbejder vi med kroppen og hvad kroppen kan selv, og med støtte fra/i samarbejde med en eller flere andre. F.eks. akrobatik.</p> <p>Vi skal øve os på forskellige redskaber, så vi bliver i stand til at bruge dem på en sikker og forsvarlig måde, differentieret fra elev til elev. Parkour kommer også i spil her.</p>	Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter
----------	---	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerig - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 15-26	<p>Krop, trivsel og træning Fysisk træning Sundhed og trivsel</p> <p>Idrætskultur og relationer Ordkendskab</p> <p>Alsidig idrætsudøvelse Boldspil og boldbasis</p>	<p>Eleverne er selv med til at vælge fysiske træningsøvelser, der træner forskellige muskelgrupper.</p> <p>Vi laver forskellige træningsforløb, samt forskellige fysiske træningstest.</p>	<p>Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter</p> <p>Hvilke øvelser vælger eleverne når vi skal vælge øvelser målrettet en bestemt muskelgruppe?</p>

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Matematik

Lærer: Volker VB

Klasse: 4. kl.

vers. 1.0

Generelt om faget.

Vi skal etablere et læringsrum for klassen og den enkelte elev. Her skal der indgå faglige elementer fra Fælles Mål for Matematik og forskellige arbejdsformer, som skal gøre læringsrummet levende og relevante.

Årsplanen for klassen er derfor sat op med de konkrete planer, som foreligger nu og uddybet med arbejdsformer.

Grundlæggende er det vigtigt for mig, at I samtidig har et indblik i de bagvedliggende værdier og tanker for faget. Matematik er nemlig ikke længere alene et regnefag, hvor forskellige standardprocedurer skal læres udenad. Matematik er i løbet af de sidste 20 år suppleret med de matematiske kompetencer, dvs. en kompetencetænkning som bygger på egne overvejelser, egne strategier og egne formuleringer af opgaveproblemer samt - løsninger. Med andre ord: eleverne skal oplæres i at møde ukendte udfordringer, som de ved hjælp af faglige kompetencer løser på en individuel måde.

Konkret materiale

Elevernes mulighed for indlevelse i matematikkens verden gøres lettere ved at bruge forskellige former for konkret materiale. Jeg anvender ofte terning, tal- og cifrekort, spil og hverdagsting. Ved at arbejde konkret har eleverne flere sanser i spil, som giver impulser til hjernen og hjælper med forståelsen. De elever som tænker meget abstrakt, vil i højere grad fravælge konkret hjælpemateriale.

Hverdagen i undervisningen

Motivationen stiger, når undervisningsindhold har relevans. Derfor er inddragelsen fra hverdagen en prioriteret del. Nogle af disse eksempler dukker først op i løbet af skoleåret og er derfor ikke med i årsplanen. Men til gengæld kan det aktuelle i en given situation være mere relevant end det planlagte.

Det starter med et spørgsmål /Undervisningen er en dialog

Det er altid godt, når et forløb starter med et spørgsmål. Her sættes nye tanker og nye spørgsmål i gang og undersøgelserne elementer er hurtig aktiveret. Lejlighedsvis kommer elever med spørgsmål, som er så rammende, at jeg ikke kan undlade at skabe plads i de lagte planer, for at få dem inddraget. Dette understreger det syn, at undervisningen er en dialog, hvor alle parter bidrager i en vis grad til indholdet.

Den enkelte elev

Vi er sat til at undervise klasser, men elever lærer og udvikler sig forskelligt. For mig giver det mest mening, at arbejde med det samme (faglig) emne med hele klassen, men differentiere i sværhedsgraden, så alle kan udvikle sig ud fra eget formåen. Alligevel vil nogle elever opleve, at de ikke kan følge med – eller at de ikke får nok. Denne udfordring skal vi løbende følge op på gennem ekstra hjælp eller ekstra materiale men primært holde fast i, at den enkelte lærer i klassens fællesskab.

Matematikbogen

Jeg har god erfaring med at arbejde med boglige opgaver (færdighedsopgaver), regnestrategier (strategisk algoritmetænkning) og undersøgende opgavestillinger, som enten er logisk tænkning eller hverdagsbegivenheder med en relevant faglig pointe.

I 4. klasse bliver undervisningen en blanding af faglige opgaver i Kontext-bogen og inddragelse af temaer og andre faglige forløb. Kontext 4 skal suppleres med et klædehæfte, hvor eleven lærer at holde orden i sine opgaver og strukturer sin fremstilling overfor andre.

Evalueringen

Vi har i dette skoleår det mål, at arbejde med portofoliomapper. Dvs. at elever løbende lægger noget af deres arbejde ind i en mappe, som skal bruges for at udvælge noget til en præsentation på en skole-hjem-samtale eller ved en udstilling. Udvalgsprocessen er med til at evaluere et gennemført forløb eller projekt. Formerne hertil vil vi arbejde med i fællesskab på skolen. I faget vil vi også afprøve en forælderrespons på elevens/klassens arbejde.

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
32-36	Tal og størrelser At gange At dele Eleven kan udføre beregninger med de fire regningsarter inden for naturlige tal, herunder beregninger vedrørende hverdagsøkonomi. Eleven har viden om strategier til multiplikation og division.	Aktuelle begivenheden inddrages sammen med bogens opgaver i forbindelse med afprøvning på elevernes talniveau. Der afprøves på elevernes regnestrategier i forbindelse med regningsarterne og de synliggøres for hinanden ved at beskrive ens egne strategier. Fra bogen anvendes emner- og breddeopgaver. Særlig afsnittet "Viden om" lægges fokus på, at eleven kan orientere sig her, lige som i et leksikon.	Der er særlig opmærksomhed på, at multiplikation ikke alene opfattes som talremser i den lille tabel og at division ikke overskygges af beregningsmetoder, eleven ikke forstår.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 37-38	Eleven kan finde løsninger til enkle ligninger med uformelle metoder.	Ved hjælp af cifrekort etablerer eleverne egne ligninger/regnestykker - som senere tilføjes et ukendt element. En undersøgende arbejdsform i forbindelse med etablering af ligninger. En afprøvning af forskellige regneprocedurer i forbindelse med løsningen af det ubekendte element.	Opgaverne affotograferes og indgår i efterbehandling samt udvælgelse til portofoliemappen.
Uge 39-40	Brøktal Eleven kan anvende brøker i hverdagssituationer	Kontext 4 har gode emneopgaver til brøk. Supplerende arbejdes med brøkskiver, som sammensættes til en hel.	Udvælgelse af produkter til portofoliemappen. Evalueringsark til temaet
Uge 43-45	Decimaltal Eleven kan anvende decimaltal i hverdagssituationer	Prisberegninger og målinger anvendes til belysning af emnet.	
Uge 46-48	Geometri Eleven har viden om geometriske tegneformer, der kan gengive træk fra omverdenen, herunder tegneformer i digitale værktøjer.	Eleverne arbejder i det dynamiske værktøj GeoGebra. Der arbejdes med geometrisk grundbegreber ved at aktivere værktøjsbrikkerne og sætte dem sammen i relevante kombinationer.	Digitale produkter fastholdes til udvælgelse til portofoliemappen.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 49-50	Isometri	Afprøvning af dynamiske elementer i programmet. Vi arbejdes med emnet Tangram i både Kontext 4 og GeoGebra Der arbejdes analog med isometrisk tegning.	
Uge 51	Jul i Viby	Julematematik	
Uge 1-4	Areal og omkreds Eleven kan sammenligne enkle geometriske figurers omkreds og areal.	På opdagelse i vores nære omverden og i Kontext 4 undersøger eleven det som er inden i og det som er udenom. Det er især fokus på at adskille de to begreber areal og omkreds. "Viden om" forklarer centrale begreber. GeoGebra inddrages i processen.	Evalueringsark til emnet.
Uge 5, 7	Data Eleven har viden om grafisk fremstilling af data.	Gennem undersøgelser opgøres data vha. diagrammer.	Udvælgelse af en undersøgelse til protofolimappen.
Uge 9-11	Chance Eleven kan undersøge tilfældighed og chancestørrelser gennem eksperimenter.	Der arbejdes med spillende aktiviteter for dannelse af et chancebegreb, som ikke er lige på alle udfald.	Evaluering ligger i de strategiske overvejelser til spil.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 14-16	<p>Tivoli</p> <p>Et tværfagligt emne med faget dansk</p> <p>Emnet Tivoli indeholder mulighed for de tre faglige stofområder samt de matematiske kompetencer problemløsning, modellering, kommunikation og hjælpemidler.</p>	<p>Planlægning af et Tivoli med forskellige forlystelser. Der arbejdes både med beskrivelser, geometri, tidsmålinger, antalsbestemmelser, prisberegninger osv. Vi arbejder i et semivirkeligt læringsmiljø, som skaber rammer for faglighed, involvering af elever, læringsprocesser med udgangspunkt i spørgsmål og efterfølgende undersøgelser. Der arbejdes med elementer af projektarbejdsformen.</p>	<p>Produktet vi stræber henimod, er et detaljeret projekt, som kan vurderes af os selv, forældrene og fagpersoner.</p> <p>Præsentationen kan blive et hæfte om Tivoli eller en mundtlig fremstilling af de deltagende elever.</p>
Uge 17-21	<p>Mønstre</p> <p>Eleven kan gengive træk fra omverdenen ved tegning samt tegne ud fra givne betingelser.</p>	<p>Geometriske mønstre anvendes i hverdagen. Vi ser på det og fordyber os i Næsehornbelægningsstenen ved at efterligne bestående mønstre og udvikle nye mønstre</p>	<p>Fastholdelse og udvælgelse af mønstre til portofoliemappen.</p>
Uge 22-23	<p>Talrækker og -mønstre</p>	<p>De simple talrækker i tabellerne suppleres med andre koder sådan at kvadratrækken, fibonaccirækken eller andre opstår</p>	
Uge 24-26	<p>Brøndækselkonkurrence</p> <p>Eleven kan gennemføre enkle modelleringsprocesser.</p> <p>Eleven kan anvende Ræsonnementer i undersøgende arbejde.</p>	<p>Brønddæksler kan beskrives matematisk. Vi gør et forsøg på det, sorterer de forskellige typer og udfordrer os i, at producere fremtidens geometriske udformning af et brønddæksel. Opgaven skal udføres analog og digitalt og vurderes.</p>	<p>Der udskrives konkurrencebetingelser som indebærer betingelser for a. udførelsen og b. prioriteringen af de afgivne projekter.</p>

